

NÁSILIE PÁCHANÉ NA ŽENÁCH SA TÝKA NÁS VŠETKÝCH!

(Nie) Som obeťou násilia?!

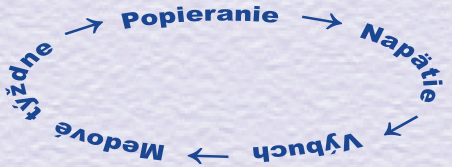
Násilie na ženách je porušenie ľudských práv a forma diskriminácie žien. Sú to všetky činy rodovo podmieneného násilia, ktoré majú alebo môžu mať za následok telesnú, sexuálnu, duševnú, ale aj ekonomickú ujmu alebo utrpenie žien vrátane vyhrážania sa takýmito činmi, nátlaku alebo svojvoľného zbavenia slobody, či už vo verejnom alebo v súkromnom živote.

Násilie na ženách postihuje ženy všetkých kategórií, všetkých sociálnych vrstiev, kultúr a etnických skupín.

NÁSILIE NA ŽENÁCH sa najčastejšie vyskytuje v rodinách a partnerských vzťahoch. Je oveľa pravdepodobnejšie, že sa žena stane obeťou násilia partnera, než že sa stane obeťou prepadnutia na ulici.

NÁSILIE NIE JE KONFLIKT! V konflikte sa stretnú rovnocenné strany. Násilie je, keď jedna strana zneužije prevahu sily a moci nad druhou stranou. Pre násilie je typické nemenné rozdelenie rolí (agresor je dominantný).

Násilie je opakované a dlhodobé - **„tzv. kruh násilia“**

ROZPOZNANIE NÁSILIA

Žena, obeť domáceho násilia je málokedy vystavená výhradne jednej forme násilia. V odborných kruhoch sa v súvislosti s domácim násilím hovorí o piatich základných formách násilia.

Fyzické násilie môže mať široké spektrum intenzity. Fyzické násilie nie je len bitie, údery, fackovanie, kopanie, ale i sácanie, ťahanie za vlasy, odopieranie jedla, spánku a iné. S telesným násilím sa často spája i ničenie majetku, s následkom ohrozenia zdravia a života ženy.

Psychické násilie zahŕňa citové a slovné týranie, žena ho pociťuje ako ničenie pocitu vlastnej hodnoty a psychického zdravia. Patrí sem zosmiešňovanie doma i na verejnosti, urážlivé poznámky o výzore alebo charaktere, osočovanie a výbuchy zlosti.

Sexualizované násilie zahŕňa všetky sexuálne činy, ktoré sú žene nanútené. Je aktom agresie a zneužitia moci, a nie výsledkom nekontrolovateľných sexuálnych pudov.

Sociálne násilie má za cieľ ženu izolovať od spoločnosti a získať nad ňou kontrolu. K jeho formám patrí bránenie stretávať sa s rodinou, priateľmi a priateľkami, zamykanie v domácnosti, odhlásenie telefónu, sledovanie telefonátov, emailov, zakazovanie používať auto a podobné.

Ekonomické násilie znamená nerovnováhu v prístupe k finančným zdrojom a využívanie silnejšej ekonomickej pozície. Patrí sem neprispievanie a odmietanie podieľať sa finančne na chode domácnosti a starostlivosti o deti, odopieranie prístupu k spoločnému účtu, bránenie vo vykonávaní zamestnania, utajovanie príjmov alebo výdavkov a iné.

AK VY SAMA PREŽÍVATE NÁSILIE

- ✓ Pamätajte si, že to nie je vaša vina. Za násilie je zodpovedný ten, kto ho pácha.
- ✓ Násilie neprestane samo, nečakajte, až to bude horšie. Prelomte mlčanie, povedzte to niekomu, komu dôverujete.
- ✓ Existujú ľudia, ktorí vám pomôžu a podporia vás pri premene vášho života.
- ✓ Máte právo na život bez násilia – nikto nemá právo týrať vás.

TRESTNOPRÁVNA ROVINA NÁSILIA

- ✓ Každá forma násilia, vrátane vyhrážok, je protiprávna.
- ✓ Trestné oznámenie môže byť podané písomne alebo ústne do zápisnice, na ktoromkoľvek útvare Policajného zboru alebo na prokuratúre.
- ✓ Polícia môže vstúpiť do bytu, ak sú ohrozené životy a zdravie, ak hrozí závažná škoda, ak vec neznesie odklad.
- ✓ Polícia môže zaistiť osobu, ktorá svojím konaním bezprostredne ohrozuje život, zdravie alebo majetok a navrhnúť ďalšie opatrenia.
- ✓ Polícia má oprávnenie vykázať násilníka zo spoločného obydlia a zakázať vstup až na 10 dní.
- ✓ Trestné oznámenie nemusíte podať bezprostredne po útoku. Nehovorte iba o poslednom útoku, skúste si spomenúť na čo najviac násilných útokov alebo iných skutkov, na ich miesto, čas a prípadných svedkov.

OBEŤ NÁSILIA A POLÍCIA

Obete násilia sa najčastejšie obracajú na políciu telefonicky na linku 158 alebo osobne urobia oznámenie na útvare Policajného zboru.

Postup polície po **telefonickom oznámení na linku 158**

- ✓ vyslanie hliadky na miesto a preverenie oznámenia na mieste,
- ✓ vykonanie služobného zákroku,
- ✓ prípadné využitie oprávnení podľa zákona č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore,
- ✓ v prípade podozrenia z priestupku – policajt zadokumentuje priestupok,
- ✓ v prípade podozrenia zo spáchania trestného činu bude na miesto vyslaná výjazdová skupina (vyšetrovateľ PZ – vyšetrovanie, poverený príslušník PZ – skrátené vyšetrovanie).

Postup polície **po prijatí trestného oznámenia**

- ✓ obhliadka miesta činu,
- ✓ prehliadka tela a obdobné úkony (podľa potreby a konkrétnej situácie),
- ✓ výsluch svedka – poškodeného, obvineného a svedkov,
- ✓ zabezpečenie listinných dôkazov, lekárskych správ a znaleckých posudkov,

Poškodený

- ✓ orgány činné v trestnom konaní (policajt a prokurátor) a súd sú povinní poučiť poškodeného o jeho právach a poskytnúť mu plnú možnosť na ich uplatnenie,
- ✓ poškodený v trestnom konaní sa môže dať zastupovať splnomocnencom; poškodený má tiež právo, aby ho na úkony trestného konania sprevádzal dôverník.

Obeť trestného činu

- ✓ Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (účinný od 01.01.2018),
- ✓ základné informácie pre obete trestných činov a register subjektov poskytujúcich pomoc sú zverejnené na webovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR www.justice.gov.sk,
- ✓ tieto informácie (v ústnej a písomnej forme) poskytne obeti pri prvom kontakte aj policajt alebo prokurátor.

Skončenie vyšetrovania

- ✓ Ak policajt považuje vyšetrovanie alebo skrátené vyšetrovanie za skončené a jeho výsledky za postačujúce na podanie návrhu na obžalobu alebo na iné rozhodnutie, umožní obvinenému, obhajcovi, poškodenému, v primeranej lehote preštudovať spisy a podať návrhy na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania (týchto práv sa môžu tieto osoby výslovne vzdať, o čom musia byť poučené).
- ✓ Návrh na doplnenie vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania môže policajt odmietnuť, ak ho nepovažuje za potrebný.

AK VY ALEBO NIEKTO VO VAŠOM OKOLÍ POTREBUJETE POMOC

Ak viete o tom, že vo vašom okolí dochádza k násiliu, volajte **políciu č. 158.** Oznámenie môžete urobiť aj anonymne na prokuratúre, súde alebo príslušnom Úrade práce sociálnych vecí a rodiny.
Sociálne, právne a psychologické poradenstvo obetiam domáceho násilia, asistenciu a pomoc poskytujú i občianske združenia, neziskové organizácie, zariadenia sociálnych služieb.
Bezplatná non-stop linka pre ženy zažívajúce násilie **0800 212 212**

www.zastavmenasilie.sk
Polícia 158
Linka tiesňového volania 112

● Ministerstvo vnútra SR ● Prezídium Policajného zboru ● 2018 ●